

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Методичні вказівки та завдання
для виконання контрольної роботи студентів
заочної форми навчання**

Галузь знань 0305 “Економіка і підприємництво”
Напрямок підготовки 6.030506 “Прикладна статистика”

Львівський національний університет
імені Івана Франка

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки та завдання
для виконання контрольної роботи студентів
заочної форми навчання у галузі знань
“Економіка і підприємництво”

*Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри статистики.
Протокол № 8 від 26 грудня 2012 року*

Львів – 2013

Аналіз господарської діяльності: Методичні вказівки та завдання для виконання контрольної роботи студентів заочної форми навчання. Галузь знань 0305 “Економіка і підприємництво”. Напрямок підготовки 030506 “Прикладна статистика”/Укладачі: О.С. Гринькевич, І.В. Прокопович-Павлюк, О.В.Ткачук. – Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 30 с.

Укладачі:

О.С.Гринькевич, І.В. Прокопович-Павлюк, О.В.Ткачук

Рецензенти:

В.В.Липчук доктор економічних наук, завідувач кафедри статистики та аналізу Львівського національного аграрного університету.

О.Р. Марець кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики Львівського національного університету імені Івана Франка.

Відповідальний за випуск:

С.О. Матковський кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні вказівки і завдання для контрольної роботи складені відповідно до навчальної програми курсу “Аналіз господарської діяльності”, передбаченої навчальним планом підготовки бакалаврів з прикладної статистики.

Контрольна робота виконується у міжсесійний період і передбачає:

- самостійне поглиблене вивчення теоретичного матеріалу курсу “Аналіз господарської діяльності”;
- розвиток практичних навиків у процесі використання методів факторного аналізу ресурсів, витрат, результатів та ефективності діяльності підприємств,
- набуття практичних навиків аналізу фінансового стану реально функціонуючого підприємства на основі його фінансової звітності.

Відповідно до визначених вище завдань розроблено типову структуру контрольної роботи, яка включає:

- теоретичне запитання для поглибленого вивчення певної теми курсу відповідно до навчальної програми;
- тестові завдання, які охоплюють кілька тем навчальної програми курсу;
- практичне завдання на застосування методів факторного аналізу;
- комплексне розрахунково-аналітичне завдання з вивчення фінансового стану підприємства (публічного акціонерного товариства, ПАТ) на основі його фінансової звітності.

Успішне самостійне виконання контрольної роботи з курсу “Аналіз господарської діяльності” забезпечує розвиток аналітичних здібностей у вивченні економічних явищ та процесів, а відповідно – фахових компетенцій у галузі економіки і підприємництва.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємства

1. Предмет і види аналізу господарської діяльності.
2. Методи аналізу господарської діяльності.
3. Інформаційне забезпечення та організація аналізу господарської діяльності.

Змістовий модуль 2

Методика аналізу ресурсів і витрат господарської діяльності

4. Аналіз людських ресурсів підприємства та ефективності їх використання.
5. Аналіз активів підприємства та ефективності їх використання.
6. Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Змістовий модуль 3

Методика аналізу результатів господарської діяльності та фінансового стану підприємства

7. Аналіз виробництва і реалізації продукції підприємства.
8. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
9. Аналіз фінансового стану та ділової активності підприємства.

III. ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу українською мовою у надрукованій (за допомогою текстового редактора Word на аркушах паперу формату А4) формі. на аркушах паперу формату А4 (210x297 мм). Тип шрифту: Times New Roman; шрифт основного тексту: звичайний, кегль 14 pt. Обов'язкова нумерація сторінок роботи. Першою сторінкою є титульний аркуш, нумерація на якому не проставляється

Для виконання контрольної роботи студенту необхідно ознайомитись з рекомендованою навчальною літературою, для підготовки комплексного розрахунково-аналітичного завдання використати фінансову звітність конкретного ПАТ регіону, яка розміщена на офіційному сайті Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України".

Варіант контрольної роботи студент обирає за останньою цифрою своєї залікової книжки. Комплексне розрахунково-аналітичне (базове) завдання слід

виконати за даними фінансової звітності ПАТ регіону, номер якого в їх алфавітному списку (таблиця 1) відповідає порядковому номеру прізвища студента у списку групи.

Таблиця 1

**Розподіл варіантів для виконання
комплексного розрахунково-аналітичного завдання контрольної роботи**

№ варіанту контрольної роботи (порядковий № студента у списку групи)	Регіон	№ варіанту контрольної роботи (порядковий № студента у списку групи)	Регіон
1	АР Крим	15	Одеська область
2	Вінницька область	16	Полтавська область
3	Волинська область	17	Рівненська область
4	Дніпропетровська область	18	Сумська область
5	Донецька область	19	Тернопільська область
6	Житомирська область	20	Харківська область
7	Закарпатська область	21	Херсонська область
8	Запорізька область	22	Хмельницька область
9	Івано-Франківська область	23	Черкаська область
10	Київська область	24	Чернівецька область
11	Кіровоградська область	25	Чернігівська область
12	Луганська область	26	м. Київ
13	Львівська область	27	м. Севастополь
14	Миколаївська область		

Перед початком виконання контрольної роботи потрібно заповнити таблицю з вихідними даними, приклад якої наведено нижче.

Таблиця 2

Вихідні дані для виконання контрольної роботи (приклад)

№ залікової книжки	№ варіанту контрольної роботи
12345601	1
Порядковий номер у списку студентів групи	Регіон для вибору фінансової звітності ПАТ
15	Одеська область

Виконуючи контрольну роботу, потрібно дотримуватись таких правил:

1. На титульному листі вказати прізвище ім'я по-батькові студента, факультет, курс, групу, вихідні дані для виконання контрольної роботи, оформлені згідно з прикладом, наведеним у таблиці 2.

2. Виконувати роботу у порядку, що відповідає послідовності поставлених у варіанті завдань.

3. Перед початком виконання теоретичного та практичного завдань навести відповідний порядковий номер і формулювання (умову) завдання. Умови тестових завдань переписувати не потрібно.

4. Відповіді на тестові завдання слід вказати з номером тесту та літерою (номером) вибраної відповіді. У розрахункових тестах обов'язково навести пояснення (розрахунки) для обґрунтування вибраної відповіді.

5. Відповідь на теоретичне запитання курсу наводити лаконічно з визначенням основних понять, суті видів, методів аналізу, методики обчислення та змісту основних аналітичних показників (до п'яти сторінок друкованого тексту).

6. Результати виконання аналітичної частини роботи мають бути оформлені з використанням таблиць, висновками за підсумками проведених обчислень аналітичних показників.

7. Розв'язування практичних розрахункових завдань потрібно супроводжувати формулами і поясненнями до них. Формулювати висновки до отриманих результатів з урахуванням економічного змісту обчислених показників.

8. Роздруковану фінансову звітність ПАТ (форми №1 "Баланс" та №2 "Звіт про фінансові результати"), на основі якої виконувались розрахунково-аналітичні завдання 4.1-4.3, вміщують як додатки наприкінці контрольної роботи.

9. Наприкінці контрольної роботи слід навести список використаної літератури, додатки, поставити дату завершення її виконання й особистий підпис.

Контрольна робота, в якій при перевірці будуть виявлені суттєві помилки, недостатній обсяг виконання, невідповідність встановленим вимогам, повертається на доопрацювання.

Контрольна робота виконується у визначені графіком терміни і може бути доопрацьована на окремих аркушах, підшитих до неї.

Вносити виправлення у перевірену контрольну роботу забороняється.

Студенти, які не виконали контрольної роботи, або у яких вона не зарахована, до іспиту (заліку) не допускаються.

Контрольна робота, виконана не за свої варіантом, не зараховується.

Якість виконання кожного завдання контрольної роботи оцінюється відповідною сумою балів, розподіл яких наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Розподіл балів за виконання контрольної роботи

Тип завдання	Кількість балів
1. Теоретичне запитання	4
2. Тестові завдання	5
3. Практичне завдання	6
4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3) з вивчення фінансового стану підприємства (ПАТ) на основі його фінансової звітності. Всього	20
у тому числі	
4.1. Побудова агрегованого аналітичного балансу. Горизонтальний і вертикальний аналіз балансу	8
4.2. Групування активів і пасивів балансу. Аналіз його ліквідності.	8
4.3. Аналіз платоспроможності підприємства на основі коефіцієнтів ліквідності	4
Разом	35

Контрольна робота зараховується за умови сумарної оцінки виконання відповідних завдань обсягом не менше 60% максимальної суми балів.

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Теоретичне запитання

Класифікація видів аналізу господарської діяльності.

2. Тестові завдання

1. Різновидами методів детермінованого факторного аналізу, які ґрунтуються на прийомі елімінування є:

- а) метод ланцюгових підстановок;*
- б) метод групування;*
- в) метод абсолютних різниць;*
- г) метод відносних різниць.*

2. Баланс підприємства являє собою:

- а) документ, що містить інформацію про прибутки й збитки підприємства за певний період;*
- б) документ, що містить інформацію про майно підприємства й джерела коштів на його формування станом на певну дату;*
- в) документ, що ілюструє надходження і відтік коштів;*
- г) документ, що містить інформацію про статті доходів і витрат підприємства.*

3. Середній виробіток робітника за день обчислюють як відношення вартості виготовленої продукції за період до:

- а) середньооблікової кількості працівників;*
- б) середньооблікової кількості робітників;*
- в) суми фактично відпрацьованих людино-годин;*
- г) суми фактично відпрацьованих людино-днів.*

4. Відомі наступні дані з балансу підприємства: оборотні активи — 100 тис. грн, власний капітал — 250 тис. грн, довгострокові зобов'язання — 20 тис. грн, поточні зобов'язання — 30 тис. грн. Вартість необоротних активів складе:

- а) 250 тис. грн;*
- б) 200 тис. грн;*
- в) 50 тис. грн;*
- г) 75 тис. грн.*

5. На підприємстві протягом року вироблено продукції на суму 85 тис. грн., капіталомісткість якої становить 1,08, тоді капіталовіддача дорівнює:

- а) 78,7;*
- б) 92,6;*

в) 91,8; г) 0,926.

3. Практичне завдання

Використовуючи метод ланцюгових підстановок та індексний метод, визначте вплив факторів на динаміку обсягу випущеної продукції.

	Базовий період	Звітний період
Кількість працівників, осіб	320	354
Кількість відпрацьованих днів	22	23
Тривалість робочого дня, годин	7,6	7,3
Середньогодинний виробіток, грн.	35	42

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 2

1. Теоретичне запитання

Аналіз оплати праці. Аналіз співвідношення середньої заробітної плати і ефективності праці.

2. Тестові завдання

1. До неформалізованих методів оцінки та аналізу причинно-наслідкових зв'язків відносять

- а) *прийоми детермінованого факторного аналізу;*
- б) *методи кореляційно-регресійного аналізу;*
- в) *евристичні методи;*
- г) *балансовий метод.*

2. Виробничі запаси належать до:

- а) *оборотних активів;*
- б) *короткострокових зобов'язань;*
- в) *необоротних активів;*
- г) *довгострокових зобов'язань.*

3. Розташуєте наступні види активів у порядку зростання їхньої ліквідності:

- а) *виробничі запаси;*

б) грошові кошти на розрахунковому рахунку, поточні фінансові інвестиції;

в) дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

г) основні засоби.

4. Відомі наступні дані: грошові активи — 10 тис. грн; дебіторська заборгованість — 90 тис. грн, короткострокові зобов'язання — 100 тис. грн, коефіцієнт поточної ліквідності — 2. Вартість запасів складе:

а) 100 тис. грн; б) 80 тис. грн;

в) 20 тис. грн; г) 200 тис. грн.

5. Темпи зростання виручки від реалізації склали 120 %, темпи зростання активів — 140 %, темпи зростання прибутку — 105%. Як змінилася за звітний період рентабельність активів, рентабельність продажів й оборотність активів:

а) всі показники зросли;

б) всі показники зменшилися;

в) рентабельність активів і продажу зросла, відбулося уповільнення оборотності;

г) рентабельність активів і продажу зменшилася, відбулося прискорення оборотності.

3. Практичне завдання

Використовуючи способи ланцюгових підстановок та індексний, визначте вплив наведених у таблиці показників-факторів на зміну фонду оплати праці підприємства.

Показник	Попередній рік	Звітний рік
Середньооблікова кількість працівників. осіб	45	39
Середня кількість годин, відпрацьованих одним працівником	1700	1790
Середньогодинна заробітна плата, грн.	15,0	22,0

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 3

1. Теоретичне запитання

Методи детермінованого факторного аналізу, їх застосування.

2. Тестові завдання

1. Причинами зростання валюти балансу можуть бути:

- а) зростання обсягу виробництва й реалізації продукції;*
- б) зростання попиту на продукцію підприємства;*
- в) пом'якшення умов розрахунків з дебіторами;*
- г) зменшення величини запасів готової продукції;*

Відповіді: 1) а, б; 2) а, б, в; 3) б, в, г; 4) а, б, в, г.

2. Ліквідність підприємства — це:

- а) незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування;*
- б) здатність підприємства погасити свої короткострокові зобов'язання;*
- в) показник оцінки ділової активності підприємства.*
- г) показник оцінки фінансової стійкості підприємства*

3. Коефіцієнт автономії (незалежності) визначається за формулою:

- а) Позикові кошти/Власні кошти;*
- б) Продаж/Матеріальні запаси;*
- в) Власні кошти/Майно підприємства;*
- г) Запаси та витрати/Активи.*

4. Якщо виробництво продукції за одиницю часу збільшилось на 3,4%, то трудомісткість одиниці продукції:

- а) збільшилась на 3,4%;*
- б) знизилась на 1,034%;*
- в) знизилась на 3,3%;*
- г) залишилась без змін.*

5. Відомі наступні дані з балансу підприємства: необоротні активи — 200 тис. грн., оборотні активи — 100 тис. грн, власний капітал — 250 тис. грн, довгострокові зобов'язання — 20 тис. грн. Сума поточних зобов'язань складе:

- а) 50 тис. грн.;*
- б) 10 тис. грн.;*
- в) 30 тис. грн.;*
- г) 25 тис. грн.*

3. Практичне завдання

Застосовуючи спосіб абсолютних і відносних різниць визначити зміну обсягу виробленої продукції (тис. грн) за рахунок факторів: зміни добової потужності підприємства, ступеня її використання, кількості робочих днів за рік та відпускну ціни за 1 т. продукції.

	Базовий період	Звітний період
Добова потужність. $P_{\text{доб}}$, т/добу	59	54
Коефіцієнт використання добової потужності, $K_{\text{вик}}$	0,90	0,85
Кількість днів роботи підприємства, $K_{\text{днів}}$	250	268
Ціна 1 т. продукції, тис. грн.	1,5	1,65

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 4

1. Теоретичне запитання

Основні напрями та показники аналізу використання робочого часу та динаміки продуктивності праці.

2. Тестові завдання

1. Показник кількості оборотів за період (відношення обсягу реалізації до середніх залишків оборотних засобів) характеризує:

- а) швидкість обертання оборотних засобів;*
- б) вартість виробничих оборотних засобів у розрахунку на 1 грн. реалізованої продукції;*
- в) число днів, за які кошти, авансовані у виробничі оборотні засоби, повністю повертаються;*
- г) суму вивільнених (залучених) з обороту коштів.*

2. До формалізованих методів економічного аналізу відносять:

- а) методи детермінованого факторного аналізу;*
- б) методи стохастичного факторного аналізу;*
- в) традиційні методи (деталізації, порівняння, аналізу структури і динаміки);*
- г) евристичні методи.*

3. До оборотних активів не належать:

- а) виробничі запаси;*
- б) дебіторська заборгованість;*
- в) незавершене виробництво;*
- г) довгострокові фінансові інвестиції.*

4. Відомі наступні дані: грошові активи — 20 тис. грн; запаси — 100 тис. грн, короткострокові зобов'язання — 100 тис. грн, коефіцієнт термінової ліквідності — 1. Сума дебіторської заборгованості складе:

- а) 100 тис. грн; б) 80 тис. грн;
в) 120 тис. грн; г) 200 тис. грн.

5. Темпи зростання виручки від реалізації склали 110 %, темпи зростання активів — 114 %, темпи зростання прибутку — 115 %. Як змінилася за звітний період рентабельність активів, рентабельність продажів й оборотність активів:

- а) всі показники зросли;
б) всі показники зменшилися;
в) рентабельність активів і продажу зросла, відбулося уповільнення оборотності активів;
г) рентабельність активів і продажів зменшилася, відбулося прискорення оборотності.

3. Практичне завдання

Методом ланцюгових підстановок та відносних різниць визначити вплив зміни обсягу продукції, ціни та собівартості одиниці продукції на величину прибутку від її реалізації.

	Базовий період	Звітний період
Фізичний обсяг випуску продукції, одиниць	130	150
Ціна одиниці продукції, грн.	79	83
Собівартість одиниці, грн.	74	80

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 5

1. Теоретичне запитання

Аналіз оплати праці. Аналіз співвідношення середньої заробітної плати і ефективності праці.

2. Тестові завдання

1. Що відбудеться з сумою кредиторської заборгованості, якщо постачальники збільшать період відтермінування платежу, а обсяг придбаних виробничих запасів, залишиться на колишньому рівні:

- а) сума кредиторської заборгованості не зміниться;*
- б) сума кредиторської заборгованості скоротиться;*
- в) сума кредиторської заборгованості виросте.*
- г) відповідь неоднозначна.*

2. Капіталовіддача основних засобів обчислюється як відношення:

- а) вартості виготовленої продукції за рік до середньорічної вартості основних засобів;*
- б) середньорічної вартості основних засобів до обсягу виготовленої продукції;*
- в) середньорічної вартості основних засобів до середньооблікової кількості працівників;*
- г) вартості виготовленої продукції за рік до вартості основних засобів на початок періоду.*

3. Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття) характеризує:

- а) здатність підприємства погасити свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів;*
- б) частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів;*
- в) частку власних коштів у валюті балансу;*
- г) очікувану платоспроможність підприємства на період, рівний середній тривалості обороту дебіторської заборгованості.*

4. Якщо середньоденне виробництво продукції зросло в 1,05 рази, а тривалість робочого дня скоротилась на 5%, то середньогодинне виробництво:

- а) не змінилося;*
- б) зменшилось на 1,55%;*
- в) збільшилось на 10,5%;*
- г) збільшилось на 1,1%*

5. Якщо величина зносу основних засобів за період становить 2800 грн., а коефіцієнт зносу 20 %, то первісна вартість основних засобів складає (грн.):

- а) 560000;*
- б) 14000;*
- в) 56000;*
- г) 1400.*

3.Практичне завдання

Методом ланцюгових підстановок визначте вплив на динаміку продуктивності праці капіталоозброєності, капіталовіддачі та часу, фактично відпрацьованого одним працівником

	Базовий період	Звітний період
Обсяг реалізованої продукції у цінах базового періоду, млн грн	150	165
Середня вартість основних засобів, млн грн	250	290
Середньооблікова кількість усіх працівників в еквіваленті повної зайнятості,	238	220
Відпрацьований час усіх працівників, люд.-год.	38746,4	37950

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 6

1.Теоретичне запитання

Аналіз стану, руху і ефективності використання основних засобів підприємства.

2.Тестові завдання

1.Розбір, розкладання предметів або явищ на окремі частини, це:

- а) порівняння*
- б) аналіз*
- в) моделювання*
- г) елімінування*

2.За формулою (Грошові активи+Дебіторська заборгованість)/ Коротко-строкові зобов'язання розраховується:

- а) коефіцієнт поточної ліквідності;*
- б) коефіцієнт автономії;*
- в) коефіцієнт абсолютної ліквідності;*
- г) коефіцієнт термінової (швидкої, оперативної) ліквідності.*

3. До причин збільшення суми дебіторської заборгованості належать:

- а) погіршення платоспроможності підприємства;*
- б) збільшення періоду реалізації продукції;*

- в) погіршення платоспроможності покупців;
 з) всі відповіді вірні.

4. Відомі наступні дані з балансу підприємства: необоротні активи — 200 тис. грн., витрати майбутніх періодів; інші необоротні активи та групи вибуття -0 тис. грн., пасиви – 300 тис. грн. Сума оборотних активів складе:

- а) 50 тис. грн.; б) 10 тис. грн.;
 в) 100 тис. грн.; г) 25 тис. грн.

5. Відомі наступні дані з балансу підприємства: грошові активи — 10 тис. грн; дебіторська заборгованість — 70 тис. грн; запаси, інші оборотні активи — 120 тис. грн, поточні зобов'язання — 100 тис. грн. Коефіцієнт поточної ліквідності складе:

- а) 0,1; б) 0,2;
 в) 0,8; г) 2,0;

3. Практичне завдання

Використовуючи спосіб ланцюгових підстановок визначте вплив наведених у таблиці показників-факторів на зміну фонду оплати праці підприємства.

Показник	Попередній рік	Звітний рік
Середньооблікова кількість працівників. осіб	150	142
Середня кількість годин, відпрацьованих одним працівником	1720	1760
Середньогодинна заробітна плата, грн.	20,0	23,0

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 7

1. Теоретичне запитання

Основні напрями та показники аналізу витрат підприємств.

2. Тестові завдання

1. Метод, суть якого полягає в тому, що, абстрагуючись від взаємовпливу факторів, послідовно розглядається вплив кожного фактора на результативний показник за незмінності інших факторів:

- а) порівняння;*
- б) елімінування;*
- в) балансовий;*
- г) моделювання.*

2. Яке співвідношення темпів зростання прибутку $T_{з.п}$, виручки від реалізації $T_{з.в}$, й активів $T_{з.а}$ вважається оптимальним:

- а) $T_{з.в} > T_{з.п} > T_{з.а}$;*
- б) $T_{з.п} > T_{з.в} > T_{з.а}$;*
- в) $T_{з.п} > T_{з.а} > T_{з.в}$;*
- г) всі відповіді помилкові.*

3. Коефіцієнт оновлення основних засобів обчислюється як відношення:

- а) нових засобів, що надійшли за період, до вартості засобів на початок періоду;*
- б) нових засобів, що надійшли за період, до вартості засобів на кінець періоду;*
- в) нових засобів, що надійшли за період, до їх середньорічної вартості;*
- г) нових засобів, що надійшли за період, до вартості ліквідованих засобів.*

4. На підприємстві вартість основних засобів на початок року становила 120 тис. грн., протягом року вибуло основних засобів на суму 30 тис. грн., з яких 60% ліквідовано. Коефіцієнт ліквідації основних засобів дорівнює:

- а) 25%;*
- б) 60%;*
- в) 20%*
- г) 15%.*

5. Відомі наступні дані з балансу підприємства: необоротні активи — 200 тис. грн., оборотні активи — 300 тис. грн., власний капітал — 250 тис. грн., довгострокові зобов'язання — 150 тис. грн. Коефіцієнт автономії складе

- а) 0,500;*
- б) 0,833;*
- в) 0,600;*
- г) 1,667.*

3. Практичне завдання

Використовуючи спосіб абсолютних та відносних різниць, визначте вплив наведених у таблиці показників-факторів на зміну обсягу випущеної продукції.

Показник	Попередній рік	Звітний рік
Середньооблікова кількість працівників, осіб	25	30
Середня кількість днів, відпрацьованих одним працівником	252	260
Середня тривалість робочого дня, годин	7	7,5
Середньогодинний виробіток, грн.	45	53

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 8

2. Теоретичне запитання

Основні напрями та показники аналізу витрат підприємств.

2. Тестові завдання

1. Для ефективного використання первинних даних в економічному аналізі підприємства, ці дані мають бути:

- а) повними і достовірними;*
- б) достовірними і порівняльними;*
- в) повними і порівняльними;*
- г) повними, достовірними і порівняльними.*

2. Основними способами отримання інформації в економічному аналізі є такі:

- а) сканування, моніторинг, аналіз;*
- б) сканування, розмноження, поширення;*
- в) сканування, моніторинг, прогнозування;*
- г) спостереження, аналіз, прогнозування.*

3. Основним показником оцінки результатів діяльності підприємства є:

- а) обсяг виготовленої продукції (робіт, послуг);*
- б) обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг);*
- в) вартість основних засобів;*

- б) операційну, інвестиційну та фінансову діяльність;*
- в) виробничу та фінансову діяльність;*
- г) господарську діяльність.*

2. Основними елементами системи інформаційного забезпечення економічного аналізу є такі:

- а) перелік показників і документів;*
- б) структура інформації;*
- в) характеристика руху інформації;*
- г) поширення інформації.*

Відповіді: 1) а, б, в; 2) б, в, г; 3) а, в, г; 4) а, б, г.

3. Для визначення середньої кількості працівників підприємства за період сумують такі показники:

- а) середньооблікова кількість штатних працівників;*
- б) середня кількість зовнішніх сумісників;*
- в) середня кількість працюючих за договорами цивільно-правового характеру;*
- г) облікова кількість штатних працівників.*

Відповіді: 1) а, б; 2) б, в; 3) а, б, в; 4) б, в, г.

4. Визначити операційну рентабельність продукції компанії "Енергія", якщо прибуток від операційної діяльності становив 157 тис. грн., чистий дохід від реалізації – 175 тис. грн., а валовий дохід від реалізації – 218 тис. грн.

- а) 0,9; б) 1,4;*
- в) 0,7; г) 1,1.*

5. У звітному році на підприємстві було прийнято 32 працівника і не було звільнено жодного працівника. Визначте коефіцієнт прийому, якщо на початок звітнього року на підприємстві працювало 167 осіб.

- а) 0,19; б) 0,16;*
- в) 0,17; г) 0,13.*

3. Практичне завдання

Методом ланцюгових підстановок та відносних різниць визначити вплив зміни обсягу продукції, ціни та собівартості одиниці продукції на величину прибутку від її реалізації.

	Базовий період	Звітний період
Фізичний обсяг випуску продукції, одиниць	159	167
Ціна одиниці продукції, грн.	45	53
Собівартість одиниці, грн.	34	40

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Варіант 10

1. Теоретичне запитання

Аналіз показників рентабельності. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.

2. Тестові завдання

1. Первинним показником у вивченні кількості та складу персоналу на підприємстві є:

а) середньооблікова кількість працівників підприємства в еквіваленті повної зайнятості;

б) середньооблікова кількість штатних працівників;

в) середньооблікова кількість працівників за період;

г) облікова кількість працівників на певну дату.

2. Для оцінки рівномірності виробництва та реалізації продукції протягом періоду часу використовують:

а) коефіцієнт апроксимації;

б) коефіцієнт варіації;

в) коефіцієнт ритмічності;

г) коефіцієнт аритмічності.

3. Валову рентабельність продукції за її виробничими витратами розраховують як відношення:

а) валового прибутку до собівартості реалізованої продукції;

б) позареалізаційного прибутку (збитку) до середньорічної вартості основних виробничих засобів, нематеріальних активів і матеріальних оборотних засобів (до вартості капіталу);

в) чистого прибутку від реалізації до собівартості реалізованої продукції;

г) виторгу до обсягів випуску продукції.

4. У звітному періоді підприємство "Каштан" отримало чистий прибуток в сумі 345 тис. грн. Валовий капітал на початок періоду становив 672 тис. грн., а на кінець – 734 тис. грн. Визначте чисту рентабельність власного капіталу.

- а) 0,51; б) 0,49;
в) 1,47; г) 2,04.

5. Валова рентабельність продукції у попередньому періоді становила 0,72. Визначте зміну валової продукції у звітному періоді, якщо валовий прибуток становив 622 тис. грн., а чистий дохід від реалізації 715 тис. грн.

- а) зростання у 0,87 рази; б) зростання у 1,15 рази;
в) зростання у 1,21 рази; г) зростання у 1,60 рази.

3. Практичне завдання

Використовуючи способи абсолютних і відносних різниць, визначте вплив наведених у таблиці показників-факторів на зміну фонду оплати праці підприємства.

Показник	Попередній рік	Звітний рік
Середньооблікова кількість працівників. осіб	45	39
Середня кількість годин, відпрацьованих одним працівником	1700	1790
Середньогодинна заробітна плата, грн.	15,0	22,0

4. Комплексне розрахунково-аналітичне завдання (4.1-4.3).

Комплексне розрахунково-аналітичне завдання

Розрахунково-аналітичні завдання (4.1-4.3) студент виконує за даними фінансової звітності конкретного публічного акціонерного товариства (ПАТ) за 201X рік, яка розміщена на офіційному веб-сайті Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України"/ www.smida.gov.ua. Використану фінансову звітність ПАТ слід долучити як додатки до контрольної роботи.

Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання 4.1. За даними фінансової звітності підприємства (форм №1 Баланс) за 201X рік побудуйте агрегований аналітичний баланс (додаток 1) та зробіть його горизонтальний і

вертикальний аналіз. Перевірте виконання золотого правила економіки в оцінці фінансового стану підприємства. Сформулюйте висновки.

Індивідуальне аналітичне завдання 4.2. За даними фінансової звітності (форм №1 Баланс) систематизуйте активи підприємства – за рівнем ліквідності, пасиви – за термінами їх погашення. Оформіть результати в таблицях (додатки 2-3). Сформулюйте висновок про ліквідність балансу підприємства.

Індивідуальне аналітичне завдання 4.3. З використанням результатів завдання 4.2, обчисліть відносні показники ліквідності підприємства, заповнивши таблицю (додаток 4). Сформулюйте висновки.

Агрегований аналітичний баланс ПАТ “_____”

Показники балансу	На початок звітнього року		На кінець звітнього року		Відхилення		
	сума, тис. грн.	структура, %	сума, тис. грн.	структура, %	абсолютне	відносне, %	структури, в. п.
Актив							
Необоротні							
Оборотні							
Витрати майбутніх періодів							
Необоротні активи та групи вибуття							
Баланс							
Пасив							
Власний капітал							
Забезпечення наступних витрат і платежів							
Довгострокові зобов'язання							
Поточні зобов'язання							
Доходи майбутніх періодів							
Баланс							

**Розподіл активів балансу ПАТ “_____” за рівнем ліквідності
на початок звітнього року**

Активи підприємства							
А ₁		А ₂		А ₃		А ₄	
№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн
220		150		100		010	
230		160		110		020	
240		170		120		030	
		180		130		040	
		190		140		050	
		200		250		060	
		210				070	
						270	
Усього							
Баланс							

Продовження додатку 2

**Розподіл пасивів балансу ПАТ “_____” за строком погашенням
зобов’язань на початок звітнього року**

Пасиви підприємства							
П ₁		П ₂		П ₃		П ₄	
№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн	№ рядка	тис. грн
530		500		400	-	300	
540		510	-	410	-	310	
550		520	-	420	-	320	
560				440	-	330	
570				450	-	340	
580				460	-	350	
590				470	-	360	
600				630	-	370	
610							
Усього							
Баланс							

Аналіз ліквідності балансу ПАТ “_____”

Активи за рівнем ліквідності	Сума, тис. грн		Пасиви за рівнем строковості погашення зобов'язань	Сума, тис. грн		Платіжний надлишок (+), нестача (-), тис. грн		Рівень покриття зобов'язань, %	
	початок року	кінець року		початок року	кінець року	початок року	кінець року	початок року	кінець року
A1. Найліквідніші активи			П1. Термінові (негайні) пасиви						
A2. Активи, що швидко реалізуються			П2. Коротко-строкові пасиви						
A3. Активи, що повільно реалізуються			П3. Довго-строкові пасиви						
A4. Активи, що важко реалізуються			П4. Постійні пасиви						
Баланс			Баланс						

Аналіз показників ліквідності ПАТ “_____”

Показники	Рекомендо- ване значення	На початок звітнього року	На кінець звітнього року	Відхилен- ня (+,-)
Вхідні показники для розрахунку коефіцієнтів ліквідності, тис.грн				
Найліквідніші активи (A_1)				
Активи, що швидко реалізуються (A_2)				
Оборотні активи (ОА)	-			
Поточні зобов'язання (ПЗ)	-			
Коефіцієнти ліквідності				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності. ($K_{ал} = A_1 \div ПЗ$)	0,2 – 0,3			
Коефіцієнт швидкої ліквідності ($K_{шл} = (A_1 + A_2) \div ПЗ$)	1: 1			
Коефіцієнт поточної ліквідності $K_{пл} = ОА / ПЗ$	-			

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Економічний аналіз: підручник / [Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній]; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487 с.
2. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб.– К.: Знання, 2008.– 639 с.
3. Курс економічного аналізу: підручник / [І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін, З.Ф. Петряєва]; за ред. І.Ф. Прокопенка. – Харків: Легас, 2004. – 384 с.
4. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.
5. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 416 с.
6. Тарасенко Н.В.Економічний аналіз: навч. посібник. – 4-те вид., стереотипне.– Львів: “Новий світ-2000”, 2006.– 344 с.
7. Савицька Г.В.Економічний аналіз: навч. посібник/Г.В.Савицька – 2-ге вид., випр. і доп.– К.: Знання, 2005.– 662 с.
8. Статистика підприємств: навч. посібник / [С.О. Матковський, О.С. Гринькевич, О.З. Сорочак та ін.]; за ред. С.О. Матковського. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: АЛЕРТА, 2013. – 560 с.

Інтернет-ресурси

www.smida.gov.ua – офіційний сайт Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України"

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ГРИНЬКЕВИЧ Ольга Степанівна
ПРОКОПОВИЧ-ПАВЛЮК Ірина Володимирівна
ТКАЧУК Ольга Володимирівна

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки та завдання
для виконання контрольної роботи студентів

Галузь знань 0305 “Економіка і підприємництво”
Напрямок підготовки 6.030506 “Прикладна статистика”

Підписано до друку 28.12.12
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Офсетний друк. Умов. друк. арк. 1,7. Замовлення № 51
Тираж 50 прим.

Малий видавничий центр економічного факультету Львівського національного
університету імені Івана Франка
79008, Львів, проспект Свободи, 18